

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра судочинства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Право

Спеціальність D8 Право

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Затверджено на засіданні кафедри
судочинства
Протокол № 1 від 26.08.2025

м. Івано-Франківськ - 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Цивільне процесуальне право України
Викладач	Кузьмич Олег Ярославович, доц., к.ю.н., доцент кафедри судочинства Ковалишин Олександр Романович, доцент, к.ю.н., доцент кафедри судочинства
Контактний телефон викладача	Кузьмич Олег Ярославович (0342) 596178 Ковалишин Олександр Романович (0342) 596178
Е-mail викладача	Кузьмич Олег Ярославович oleh.kuzmych@pnu.edu.ua Ковалишин Олександр Романович oleksandr.kovalyshyn@pnu.edu.ua
Формат здобуття освіти	очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну електронну пошту
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є Кладніть або торкніться тут, щоб ввести текст. система правових норм, що регулюють діяльність та пов'язані з нею процесуальні правовідносини суду та учасників судового процесу, що виникають при здійсненні правосуддя в цивільних справах. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:1. Загальні положення цивільного судочинства.2. Провадження в суді першої інстанції.3. Перегляд судових рішень.4. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів. Навчальна дисципліна «Цивільне процесуальне право України» вивчається разом із іншими процесуальними галузями права. Вона є теоретичною основою для забезпечення набуття здобувачами освіти інтегрованих, поглиблених та системно упорядкованих знань щодо особливостей здійснення цивільного судочинства як гарантії судового захисту прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб у сфері приватних відносин. Основними джерелами цієї галузі права виступають Цивільний процесуальний кодекс України, Закон України «Про судоустрій і статус суддів», Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Закон України «Про прокуратуру», Закон України «Про судовий збір», Закон України «Про безоплатну правову допомогу», Закон України «Про виконавче провадження», Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», Закон України «Про міжнародне приватне право» та ряд інших законів і підзаконних актів. Цивільне процесуальне право – це галузь права, яка включає в себе сукупність розташованих у визначеній системі процесуальних норм, що регулюють суспільні відносини в сфері здійснення правосуддя в цивільних справах судами загальної юрисдикції. Для кожного з учасників процесу в цивільній справі нормами цивільного процесуального права встановлені процесуальні права та обов'язки. Норми цивільного процесуального права визначають хід судового процесу, встановлюють для кожного суб'єкта цивільних процесуальних відносин міру їх належної і можливої поведінки. Вивчення навчальної дисципліни сприяє розумінню місця судового захисту прав суб'єктів громадянського суспільства у розбудові правової, демократичної держави. Окреслене коло питань є важливим для засвоєння та набуття практичних навичок	

студентами, що навчаються за спеціальністю «Право».

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів системи знань про основні теоретичні положення науки цивільного процесуального права; про механізми судового захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави; про структуру та систему цивільного процесуального законодавства та судової практики його застосування.

Основними цілями вивчення дисципліни є формування у студентів правового світогляду та мислення, оволодіння студентами сучасними знаннями з метою формування і розвитку їх професійної компетенції у сфері цивільного судочинства, отримання необхідного обсягу теоретичних правових знань, набуття практичних навиків правозастосування, складення процесуальних документів, ознайомлення студентів з теоретичними положеннями та практикою застосування судами загальної юрисдикції законодавства та інших джерел цивільного процесуального права України, оволодіння достатнім рівнем правової культури і правосвідомості для забезпечення прав, свобод та інтересів суб'єктів правовідносин у сфері цивільного судочинства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності

знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів; повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності в Україні та світі, розуміння їх правової природи; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права; знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права; здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти; здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції; здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування; здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання

Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин; здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми; давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю; оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему; складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами; використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; володіти базовими навичками риторики; пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	56
семінарські	64
практичні	-
лабораторні	-
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5, 6	081 Право	3-ій	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	сем/пр/лаб заняття	сам.роб.
Тема № 1. Загальні положення цивільного процесуального права	2	2	2
Тема № 2. Принципи цивільного процесуального права	4	2	2
Тема № 3. Цивільні процесуальні правовідносини	2	2	2
Тема № 4. Цивільна юрисдикція	2	2	2
Тема № 5. Учасники цивільного процесу	4	6	2
Тема № 6. Строки у цивільному судочинстві. Судові витрати. Судові виклики і повідомлення. Заходи процесуального примусу	4	4	4
Тема № 7. Доказування та докази у цивільному процесі	4	4	4
Тема № 8. Позов	2	4	4
Тема № 9. Пред'явлення позову. Відкриття провадження у цивільній справі	2	2	2
Тема № 10. Проведення у справі до судового розгляду	2	4	2
Тема № 11. Проведення у справі у суді першої інстанції	2	4	4
Тема № 12. Особливості розгляду справ у порядку спрощеного позовного провадження	2	2	2
Тема № 13. Судові рішення	2	2	2
Тема № 14. Заочний розгляд цивільної справи	2	1	2
Тема № 15. Особливості позовного провадження у справах про визнання необґрунтованими активів та їх витребування	2	1	2

Тема № 16. Наказне провадження	2	2	2
Тема № 17. Окреме провадження	2	6	4
Тема № 18. Апеляційне провадження	2	2	2
Тема № 19. Касаційне провадження	2	2	2
Тема № 20. Провадження у справах у зв'язку із нововиявленими та винятковими обставинами	2	2	2
Тема № 21. Виконання судових рішень	2	2	2
Тема № 22. Визнання та виконання рішень іноземних судів, міжнародних комерційних арбітражів в Україні, надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів	2	2	2
Тема № 23. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів, оспорування рішень міжнародних комерційних арбітражів	1	1	2
Тема № 24. Відновлення втраченого судового провадження	1	1	2
Тема № 25. Провадження у справах за участю іноземних осіб	2	2	2
ЗАГ.:	56	64	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf, а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-

	rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia- uspishnosti.pdf
Вимоги до письмових робіт	Передбачається виконання однієї письмової модульної контрольної роботи, яка виконується на передостанньому семінарському занятті (абз.1 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні кафедри судочинства (пп. 3.1.3.2 МРПОУ). На письмову модульну контрольну роботу вноситься 1 описове завдання, яке оцінюється в 5 балів, 1 задача, яка оцінюється в 5 балів, 2 термінологічних завдань, які оцінюються по 2 бали, а також 3 тестових завдань, які оцінюються по 2 бали. Кладніть або торкніться тут, щоб ввести текст. Максимальна кількість балів за письмову модульну контрольну роботу – 20 (пп. 2.4.2.2 МРПОУ).
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://ksud.pnu.edu.ua, а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 25 (пп. 2.4.2.1 МРПОУ).
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для недопуску (пп. 3.2.2 МРПОУ). Здобувач не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав за всі види робіт менше 25 балів (пп. 3.2.3 МРПОУ).
Підсумковий контроль	Екзамен. Варіанти завдань на екзамен, бали за їх виконання, критерії оцінювання розробляються керівником навчальної дисципліни та затверджуються на засіданні кафедри судочинства (пп. 3.2.5.1 МРПОУ). Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 25 балів), балу за письмові модульні контрольні роботи (максимально 20 балів), балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.4.2.3 МРПОУ) та

балу за екзамен (максимально 50 балів) (пп. 2.4.1-2.4.2 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.4.2.4-2.4.2.6 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимально 100 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмових модульних контрольних робіт) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види індивідуальних завдань та інструкції щодо їх виконання знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://ksud.pnu.edu.ua>

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення. Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. пп. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (абз. 2. пп. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Васильєв С. В. Цивільний процес. Підручник. / С. В. Васильєв. К.: Алерта, 2019. 506 с.

2. *Курс цивільного процесу: Загальна частина*. Підручник. Ужгород: Вид-во РІК-У, 2020. 808 с.

3. Науково-практичний коментар. Цивільний процесуальний кодекс України [Текст] / [Н. Ю. Голубєва та ін.] ; за заг. ред. Н. Ю. Голубєвої ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - Київ : Юрінком Інтер, 2021. - 838 с.

4. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар/за загальною редакцією Василюк Н.В., Гулька Б.І., Кота О.О. – Київ : ВД «Дакор», 2021. – 1028 с.

5. Цивільне процесуальне право. Підручник. Коссак В. М., Лемик Р.Я., Навроцька Ю.В., Сенік С. В. Київ. Право. 2020. 752 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Кузьмич О. Я. Цивільне процесуальне право: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять студентів денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 129 с.

2. Кузьмич О. Я. Цивільне процесуальне право: методичні вказівки для підготовки до самостійної роботи студентів денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 53 с.